

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2014.1.6.
COM(2013) 935 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**Éves jelentés a közös technológiai kezdeményezések keretében létrehozott közös
vállalkozások (ktk kv-k) 2012-ben elért eredményeiről**

{SWD(2013) 539 final}

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Éves jelentés a közös technológiai kezdeményezések keretében létrehozott közös vállalkozások (ktk kv-k) 2012-ben elért eredményeiről

1. BEVEZETÉS

Az ipari kutatás területén, európai köz-magán társulások formájában létrehozott közös technológiai kezdeményezések mára megbízhatóan, teljes üzemmódban működnek. E kezdeményezések 2007–2008-ban, a hetedik keretprogram¹ keretében indultak útjukra a következő öt stratégiai területen: repüléstechnika és légi közlekedés, közegészségügy, üzemanyagcellák és hidrogénteknológiák, beágyazott számítástechnikai rendszerek és nanoelektronika.

A közös technológiai kezdeményezések – azáltal, hogy közös platformot kínálnak az ipar, a kutatóközösség, egyes esetekben a szabályozó hatóságok és az EU számára a közös kutatási menetredek meghatározásához és a nagyszabású nemzetközi kutatási tevékenységek finanszírozásához –, konkrét lehetőséget jelentenek Európa számára versenyképességének a tudományos kiválóság, a nyitottság és az innováció megvalósítása révén történő megerősítésére. Működésük első éveit bebizonyították, hogy a közös technológiai kezdeményezések pozitív választ kínálnak a kutatási és innovációs környezet felaprózódásának problémájára. Az e jelentéshez csatolt tények és számadatok alapján a ktk-k sikerrel teljesítik kutatási célkitűzéseiket. A közös vállalkozásokra 2012-ben kiírt pályázaton a sikeres kkv-k aránya jelentősen magasabb volt a hetedik keretprogram megfelelő együttműködési programjában résztvevő kkv-k százalékos arányánál. Egész Európából jelentős volt a részvétel, és a pályázaton indulók magas száma, illetve a sikeres pályázatok magas aránya is azt bizonyítja, hogy mind a tudományos közösség, mind az ipari termelőágazat szereplői üdvözlik a közös technológiai kezdeményezések folyamatát, nagyra értékelik azok nyitottságát, illetve a közös vállalkozások kínálta folyamatos gazdálkodást a finanszírozott tevékenységi területeken.

A közös technológiai kezdeményezések keretében létrehozott közös vállalkozások (a továbbiakban: ktk kv-k) által elért eredményekről készített éves jelentést az egyes kezdeményezéseket létrehozó tanácsi rendeletek 11. cikkének (1) bekezdése írja elő. A rendelet szerint minden esetben „a [a közös vállalkozás neve] közös vállalkozás által elért eredményekről a Bizottság éves jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé. Ez a jelentés részletesen beszámol a végrehajtásról, kitér arra, hány pályázatot nyújtottak be, hány pályázatot választottak ki finanszírozásra, milyen jellegű résztvevők – köztük kkv-k – pályáztak, valamint ország szerinti statisztikát is tartalmaz.”

E jelentés a közös vállalkozások eredményeit elsősorban az előző, 2011. évi jelentésben leírt eredményekkel való összevetésben elemzi. Elsődleges célja az Európai Parlament és a Tanács tájékoztatása, valamint a ktk kv-k által létrehozásuk óta elért eredmények összefoglalása.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18-i 1982/2006/EK határozata az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013), HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

Az egyes ktk kv-k rövid ismertetését követően a jelentés áttekinti az azok által 2012-ben megvalósított fejlődést, melyet bővebben a jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum fejt ki. A jelentést a jövőbeli feladatokra irányuló kitekintés zárja.

A bizottsági szolgálati munkadokumentum és a jelentés egyéb mellékletei részletesen ismertetik az egyes ktk kv-k 2012. évi tevékenységeit és kitérnek a korábbi években meghirdetett pályázatok eredményeire és előrehaladására is. Emellett a jelentés tartalmazza a ktk kv-khoz kapcsolódóan a Bizottság által végzett tevékenységek összefoglalását is (a ktk kv-k költség-haszon elemzése, konzultáció az érdekelt felekkel, a második köztes értékelés előkészítése).

E jelentés előterjesztését megelőzően a Bizottság kezdeményezte a ktk kv-k tevékenységének kiterjesztését a következő többéves pénzügyi keret időszakára (2014-2020)². Mindezek fényében mindaddig, amíg a szóban forgó javaslatot a Tanács és az Európai Parlament megvitatja, a ktk kv-keket létrehozó tanácsi rendelet előírása szerinti tájékoztatás és számadatok képezik az elsődleges információforrást az érdekeltek és résztvevő felek számára döntéseik meghozatalához. A ktk-k második időközi szakértői értékelése külön jelentés tárgyat képezi.

2. A KTK KV-K

A közös technológiai kezdeményezések háttérét adó közös vállalkozások az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 187. cikke alapján jöttek létre, amely kimondja, hogy „[az] Unió közös vállalkozásokat vagy egyéb olyan struktúrákat hozhat létre, amelyek az uniós kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programok szabályszerű végrehajtásához szükségesek.” A közös vállalkozások az Európai Unió költségvetési rendeletének 185. cikke szerinti „közösségi szervek” A közös vállalkozások a hetedik keretprogram kiemelkedő újítását jelentették, bevezetésük célja olyan fontos kutatási és technológiafejlesztési területek támogatása volt, amelyek hozzájárulhatnak Európa versenyképességének fokozásához és javíthatják az életminőséget, amit azonban a hetedik keretprogram meglévő eszközei nem a leghatékonyabban szolgáltak.

A hetedik keretprogram „Együttműködés” egyedi programja keretében 2007–2008-ban öt ktk kv jött létre a 2017. december 31-ig tartó időszakra:

- (1) a 2007. december 20-i 71/2008/EK tanácsi rendelettel létrehozott **repüléstechnikai és légi közlekedési közös vállalkozás (a továbbiakban: Tiszta Égbolt KV)**, amelynek célja az európai repüléstechnikai ipar versenyképességének fokozása és ezzel párhuzamosan az okozott kibocsátások és a zajártalom csökkentése;
- (2) a 2007. december 20-i 73/2008/EK tanácsi rendelettel létrehozott, **az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító közös vállalkozás (a továbbiakban: IMI KV)**, amelynek célja a jobb és biztonságosabb gyógyszerek kifejlesztésének előmozdítása a betegek érdekében;
- (3) a 2008. május 30-i 521/2008/EK tanácsi rendelettel létrehozott és a 2011. november 14-i 1183/2011/EU rendelettel módosított **üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai**

²

Lásd a COM(2013) 494 dokumentumot, elfogadva 2013. július 10-én.

közös vállalkozás (a továbbiakban: FCH KV), amelynek célja a hidrogénellátó és üzemanyagcella-technológiák fejlesztésének és alkalmazásának felgyorsítása;

- (4) a 2007. december 20-i 74/2008/EK tanácsi rendelettel létrehozott, **a beágyazott számítástechnikai rendszerekkel foglalkozó közös vállalkozás (a továbbiakban: ARTEMIS KV)**, amelynek célja az európai ipar abban való segítése, hogy megszilárdítsa és megerősítse a beágyazott számítástechnikai technológiák területén világviszonylatban kivívott vezető helyét;
- (5) a 2007. december 20-i 72/2008/EK tanácsi rendelettel létrehozott, **nanoelektronikai technológiával foglalkozó közös vállalkozás (a továbbiakban: ENIAC KV)**, amelynek célja a nanoelektronikai alkatrészek következő generációjához szükséges rendkívül nagy mértékű miniaturizáció megvalósítása.

Megemlítendő továbbá a SESAR³ („Egységes európai égbolt” légiforgalmi szolgáltatási kutatás) kezdeményezés, amely a hetedik keretprogram finanszírozásával a Tiszta Égbolt KV stratégiai kutatási menetrendjében szereplő tevékenységeket kiegészítő tevékenységeket végez.

Az Európai Bizottság társalapító tagként felelős volt a ktk kv-k beindításáért. Jogi és pénzügyi keretük kialakítását és saját költségvetési gazdálkodásra való képességük bizonyítását követően a ktk kv-k autonómmá váltak.

A közös vállalkozások éves nyílt és versenyalapú pályázati felhívások közzétételével, egy- vagy kétszakaszos pályázatbenyújtási és elbírálási eljárás keretében választják ki az általuk finanszírozott projekteket. A kv-k együttműködésen alapuló projektekre, valamint koordinációs és támogatási cselekvésekre biztosítanak finanszírozást.

3. A 2012-BEN ELÉRT EREDMÉNYEK

3.1. Első eredmények és ígéretes előrelépések

A repülőterekre és a légiforgalmi rendszerekre vonatkozó elemzéseket összevéve az eredmények azt mutatták, hogy a **Tiszta Égbolt KV** jó úton halad afelé, hogy 2020-ig jelentős zajcsökkenést, illetve a széndioxid-kibocsátás 50 %-os és a NO_x-kibocsátás 80 %-os csökkenését eredményezze, minimalizálva a repülőgépek környezeti életciklus-hatását. A technológiai értékelőrendszer értékelése⁴ bebizonyította, milyen előnyökkel jár, ha a munkaprogramok szorosan kapcsolódnak a technológiademonstrációs rendszerek által elért, mérföldköjellegű technikai és demonstrációs vívmányokhoz.

Az **IMI KV** támogatásával megvalósuló, jelenleg szabadalmaztatási fázisban lévő egyik projekt sikeresen fejlesztett ki egy új gyorsdiagnosztikai eszközt és protokollt, amelynek segítségével gyorsan (kevesebb mint fél óra alatt) meghatározható egy fertőzés és az adekvát kezelés típusa.

³ Ez a dokumentum nem számol be a SESAR közös vállalkozásról. Bár ez utóbbi jogalapja megegyezik a többi közös vállalkozás jogalapjával, finanszírozása a hetedik keretprogram és a transeurópai közlekedési hálózatokra vonatkozó programok alapján történik, más időtartamra szól, és a többi közös vállalkozás irányítási struktúrájától és jelentéstételi mechanizmusaitól eltérő jelentéstételi mechanizmussal rendelkezik.

⁴ A 12 integrált technológiademonstrációs rendszer (ITD), valamint a főbb európai repüléstechnikai kutatóintézmények vezetőinek platformja

Az **üzemanyagcella és hidrogéntekológiai szektorban** egyes korai felhasználási területeken – például a villástargoncák és kisméretű tartalék energiaforrások terén – piaci bevezetés valósult meg. Mind az energetikai, mind a közlekedési alkalmazás területén előrelépés történt az anyagminőség, a teljesítmény, a tartósság és a költségcsökkentés tekintetében is, a közlekedési célú és a helyhez kötött energiaalkalmazások komponensei és rendszerei szintjén egyaránt. Az FCH KV keretében egy dän kkv két innovatív terméket fejlesztett ki és készített elő kereskedelmi forgalmazásra: az ún. H2Station (gépjárművek, autóbuszok és munkagépek által egyaránt használható hidrogén-töltőállomás), illetve H2Drive (anyagmozgató járművek, például villástargoncák és repülőtéri vontatók üzemanyagcella-rendszerei) alkalmazást. Az FCH KV-nak jelenleg 13 szabadalma van folyamatban.

A **beágyazott számítástechnikai rendszerek területén** új partnerségek alakultak ki, és egyre több kkv csatlakozik az érdekeltek hálózataihoz; növekvő érdeklődés mutatkozik a prototípus-készítési és demonstrációs tevékenység iránt, ideértve a próbaüzemeket és terepvizsgálatokat is; az üzleti tevékenység területén a hatás elsődlegesen a fejlesztési költségek és a piacra jutási idő csökkentésében, illetve az újrahasznosíthatósági szint növelésében mutatkozik meg.

A **nanoelektronikai alkatrészek ágazatában** az egyik fő vívmány 5 kísérleti gyártási projekt elindítása, értékelése és kiválasztása volt. Ezek a projektek fejlett K+F környezetben valósulnak meg, amely lehetővé teszi az új technológiák megközelítőleg valós gyártási körülmények között történő tesztelését és demonstrációját. Mindez jóval tágabb lehetőségeket jelent Európa számára a technológiafejlesztés és a piaci bevezetés közötti szakadék áthidalására. A kísérleti projektek révén számos szereplő, köztük kkv-k is hozzáférhetnek a fejlett technológiákhoz.

3.2. Részvétel és földrajzi lefedettség

A részvétel a finanszírozásra kiválasztott projektek számát tekintve az elmúlt két évben stabil volt, miközben a sikeres pályázatok összaránya a 2011-ben tapasztalt 35,8%-ról 2012-ben 45%-ra nőtt. Ez megerősíti, hogy a közös vállalkozások a rendkívül specifikus, iparorientált kutatás finanszírozásának sikeres formái, és hogy az érdekeltek egyre inkább megbarátkoznak ezen új eszköz működési módjával. Ami az ipari részvételt illeti a 2012. évben, a nagyvállalatok a résztvevők 31,1 %-át, a kkv-k pedig 30 %-át tették ki.

A kkv-k részvételi aránya 28%-ról 30%-ra nőtt az elmúlt két év (2011 és 2012) során; összehasonlításképpen a hetedik keretprogram „Együttműködés” egyedi programjában a kkv-k részvételi aránya 2012-ben 19% volt. A kkv-k sikeres pályázatainak aránya is javult, 35 %-ról 44 %-ra növe.

Ami a részvétel tagállamok és társult országok szerinti földrajzi eloszlását illeti, 2012-ben – a korábbi évhez hasonlóan – az öt ktk kv átlagosan 20 különböző ország bevonásával valósította meg kutatási menetrendjét. Az EU-12-ek országai növelték a ktk kv-k kutatási tevékenységeiben való részvételüket. Összességében az EU-12-ek közül 11 tagország képviseltette magát a finanszírozásra kiválasztott projektekben.

3.3. A 2012-ben elért fontosabb eredmények áttekintése

Stratégiai kutatási menetrend	A Tiszta Égbolt KV újraértékelte stratégiai kutatási menetrendjében kitűzött céljait, valamint a tényleges eredményekre és a helytállóságra vonatkozó feltevéseit. Az eredmények: naprakésszé tett fejlesztési terv és a program végéig elérhető környezeti előnyökre vonatkozó frissített előrejelzések. Az első belső értékelést 2012-ben tették közzé. Értékelték az első technológiaértékelő eszközt is; az értékelés eredményei online is hozzáférhetők. (http://www.cleansky.eu/sites/default/files/documents/cs-te-assessment-special-edition-2012.pdf)
Pályázati felhívások lebonyolítása	A 2012-ben kiírt pályázati felhívások száma: 3 Benyújtott pályázatok száma: 344 Támogatható pályázatok száma: 317 Finanszírozott pályázatok száma: 120 Teljes projektportfólió: 347
	Sikertörténetek: Szélcsatornás tesztek – 2012 folyamán több szélcsatornás teszt sorozatot is végeztek három különböző technológiával. A BLADE rendszer (úttörő jellegű európai légi jármű légáramdemonstrációs rendszer) alapja egy A340-es próbapad, a szárnyak külső részénél két lamináris légáramlású fülkével (Natural Laminar Flow, NLF); ez kulcsfontosságú technológiai kísérlet a Tiszta Égbolt intelligens merevszárný légi jármű-programjához a repülőgép szívóhatásának csökkentésére. A Tiszta Égbolt KV keretében az ETW európai transzszonikus szélcsatornát használták egy olyan repülőgépszárny-tervezési módszer kialakításához, melynek célja a légellenállási teljesítmény tökéletesítése a különböző felületi hibák figyelembe vételével. A Rolls-Royce és a SNECMA egymástól függetlenül tesztek sorozatát végezte el saját tesztpadjaikon nyitott rotor prototípusaik beszeresetlen tulajdonságainak értékelése céljából (különös tekintettel a légszárnylapátokra), és részt vettek az Airbus-szal közösen egy komplett modell teljesítmény- és légakusztikai tesztjein a DNW szélcsatornában. Végezetül három – a motorból származó hajtóművelegő nélkül működő – gépszárnyjegesedés elleni és jégmentesítő rendszert is teszteltek, a kapcsolódó jeges szélcsatorna-vizsgálatokkal: két, a Liebherr és a Zodiac által fejlesztett elektrotermikus, illetve egy, a SAAB által fejlesztett elektromechanikus rendszert. Kompozit anyagok javítására szolgáló repülőgép-karbantartási technológia – Az ADVANCED projekt (fejlett hevítő- és kontrollrendszer nagyobb kompozit rendszerek magas hőmérsékleten történő javításához) a közelmúltban zárult le. A projekt innovatív megoldásokat kísérletezett ki a nagy méretű kompozit szerkezetek autokláv rendszereken kívül végezhető javításához. A várható előnyök jelentősek, hiszen az autokláv használatának csökkentése közvetlenül csökkenti mind a javítás összköltségét, mind pedig a javítási műveletek széndioxid-lábnyomát. A berendezést sikeresen tesztelték, és az megkapta az engedélyt ipari környezetekben történő használatra is, egy rendkívül kényes alkalmazási területen.

Részvétel, a kkv-kat is beleértve	A résztvevők teljes létszáma: 483 A finanszírozott projektek résztvevőinek száma: 245 A finanszírozott projektek kkv-résztvevőinek száma: 94 – a finanszírozott projektek résztvevőinek 38%-a, 50%-os sikerességi aránnyal. A finanszírozott projektek résztvevői kategóriánként: 53 kutatószervezet; 54 felső- vagy középfokú oktatási intézmény; 44 profitorientált magánszereplő. A finanszírozott projektek résztvevőinek száma országonkénti bontásban: 17 érintett ország. A táblázat a 2012-ben legjobban teljesítő országokat emeli ki, az összesen 245-ből 178 részvétellel.													
	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők</th></tr> <tr> <td>ES</td><td>47</td></tr> <tr> <td>UK</td><td>36</td></tr> <tr> <td>IT</td><td>33</td></tr> <tr> <td>FR</td><td>33</td></tr> <tr> <td>DE</td><td>29</td></tr> <tr> <td></td><td>178</td></tr> </table>	A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők		ES	47	UK	36	IT	33	FR	33	DE	29	
A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők														
ES	47													
UK	36													
IT	33													
FR	33													
DE	29													
	178													

IMI KV

Stratégiai kutatási menetrend	A stratégiai kutatási menetrend 2012-es átdolgozását követően a hangsúly a nagyszabású projektek felé tolódott el. Az 5. és a 6. pályázati kiírásban elsősorban a European Lead Factory platform és a New Drugs for Bad Bugs elnevezésű antimikrobiális rezisztencia program került az előtérbe.
	A 2012-ben kiírt pályázati felhívások száma: 5; a 3. és a 4. kiírás végső fázisa is lezárult. A benyújtott pályázatok (témajavaslatok, első szakaszban benyújtott pályázatok) száma: 37 Támogatható pályázatok száma: 33 Finanszírozott pályázatok száma: 5 Teljes projektportfólió: 40
Pályázati felhívások lebonyolítása	Sikertörténetek: A EUROPAIN projekt fontos eredményeket mutatott fel, amelyek hozzájárulnak a krónikus fájdalom mechanizmusainak jobb megértéséhez. A projekt hasonlóságokat fedezett fel például a kemoterápia okozta fájdalom és a koncentrált mentol által kiváltott hideginger okozta fájdalom között, és azonosított egy, a napégéssel járó fájdalomért felelős molekulát, ami új, hatékonyabb fájdalomcsillapítók fejlesztésére ad reményt. A napégéskor jelentkező, most felfedezett fájdalommechanizmus segíthet alaposabban megérteni az egyéb, gyulladásos típusú fájdalmak, például az arthritis és a cisztitisz természetét is. Az agyi képalkotó eljárások segítségével a kutatók rájöttek, hogy a krónikus fájdalomtól szenvedő betegek agyi funkcióinak elváltozásai egészséges önkénteseknél, minimális fájdalomérzet esetén is megfigyelhetők. A SUMMIT projekt a cukorbetegség krónikus komplikációihoz kapcsolódó azon rizikófaktorok feltérképezésének módszereit fejleszti ki, amelyekből agyvérzés,

	szívbetegségek, vese- vagy látási problémák alakulhatnak ki, melyek súlyosan megterhelik a betegek életminőségét, és Európa egészségügyi kiadásainak több mint 10%-át teszik ki. A SUMMIT – más kezdeményezésekkel együtt – az eddigi legátfogóbb adatgyűjtést végezte el a genomikus vizsgálatok (Genome Wide Association Studies) terén. A SUMMIT a genetikai, a biomarker- és az agyi képalkotási adatokat kombinálja, így azonosítva a nem invazív markereket a karotida (a nyakban és a mellkasban húzódó artéria) véredényeinek vizsgálataiból. A SUMMIT által kifejlesztett számítógépes modellek segíthetnek a komplikációk és a kezelésre adott válaszok előrejelzésében, a testben végbemenő változások alapján. A MARCAR projekt a genetikai anyagban (kromoszómákban) végbemenő és a rákbetegséghez kapcsolódó (nem genotoxikus rákkeltő anyagok) kémiai változások azonosítására alkalmas módszereket dolgozott ki és bizonyította hatékonyságukat. Ezeknek az úgynevezett epigenetikus elváltozásoknak a feltérképezése korai biológiai mutatókként (biomarkerekként) alkalmazható annak előrejelzésére, hogy a fejlesztés alatt lévő gyógyszerek kiválthatnak-e nem kívánatos hatásokat (rákot) a betegekben. E kutatási eredmények tehát hozzájárulhatnak a kísérleti gyógykészítmények biztonságának értékeléséhez. A MARCAR projekt ezen túlmenően bebizonyította, hogy a mágneses rezonancia leképezés (MRI) felhasználható arra, hogy megbízhatóan kimutassa a májrákot egerekben, amikor az még alig éri el az 1 mm-es átmérőt – korábban az ilyen kisméretű tumor kimutatására egészségkárosítóbb technikákat kellett alkalmazni – és általában a korai szakaszban lévő tumort, illetve segítsen nyomon követni a betegség visszafordíthatóságát. A most kidolgozott módszerek felbecsülhetetlen értékű eszközök a potenciális gyógykészítmények rákkeltő kockázatának értékeléséhez.														
Résztvétel, a kkv-kat is beleértve	A résztvevők teljes létszáma: 418 (5., 6. és 7. pályázati felhívás) A finanszírozott projektek résztvevőinek száma: 62 A finanszírozott projektek kkv-résztvevőinek száma: 16 – a finanszírozott projektek résztvevőinek 26%-a, 15,3%-os sikerességi aránnyal. A finanszírozott projektek résztvevői kategóriánként: 18 kutatószervezet; 25 felső- vagy középfokú oktatási intézmény; 3 profitorientált magánszereplő. A finanszírozott projektek résztvevőinek száma országokénti bontásban: 26 érintett ország. A táblázat a 2012-ben legjobban teljesítő országokat emeli ki, a 3. és 4. pályázatot is beleértve (melyek 2011-ben indultak, de elérhető adatok híján a 2011-es jelentésben nem szerepeltek). <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>DE</td><td>18</td></tr> <tr> <td>NL</td><td>12</td></tr> <tr> <td>FR</td><td>10</td></tr> <tr> <td>UK</td><td>9</td></tr> <tr> <td>ES</td><td>3</td></tr> <tr> <td></td><td>52</td></tr> </tbody> </table>	A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők		DE	18	NL	12	FR	10	UK	9	ES	3		52
A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők															
DE	18														
NL	12														
FR	10														
UK	9														
ES	3														
	52														

FCH KV

Stratégiai kutatási menetrend	Többéves végrehajtási terv – Egyes korai felhasználási területeken, például a villástargoncák és kisméretű tartalék energiaforrások terén piaci bevezetés valósult meg. Mind az energetikai, mind a közlekedési alkalmazás területén előrelépés történt az anyagminőség, a teljesítmény, a tartósság és a költségcsökkentés terén is, a közlekedési
--------------------------------------	--

	és a helyhez kötött energiaalkalmazások komponensei és rendszerei szintjén egyaránt.
Pályázati felhívások lebonyolítása	A 2012-ben kiírt pályázati felhívások száma: 1 Benyújtott pályázatok száma: 72 Támogatható pályázatok száma: 68 Finanszírozott pályázatok száma: 28 Teljes projektportfólió: 98
	Sikertörténetek: A tartalék energiaforrások „korai piaci bevezetése” terén a FITUP demonstrációs projekt keretében két különböző gyártónak összesen 19 piackész üzemanyagcella-rendszerét telepítették tartalék energiaforrásként különböző olaszországi, svájci és törökországi végfelhasználóknál. A tesztelt üzemanyagcella-rendszereket a távközlési iparágban működő, valós piaci fogyasztók használják létesítményeikben. Az egységekkel folyamatban lévő tesztek célja annak demonstrációja, hogy a rendszerek elérték azt a műszaki teljesítményszintet, amely a piaci bevezetésre alkalmassá teszi őket, ezzel felgyorsítva globális forgalmazásukat. A fő teljesítménymutatók: (i) több mint 95 %-os megbízhatóság, valamint (ii) több mint 1500 órás és több mint 1000 ciklusra szóló megbízható működés. A projekt a két üzemanyagcella-gyártó egységeinek korszerűsítését és tanúsítását szolgálja, a konzorcium által kidolgozott vizsgálati protokoll alapján, amely kimerítő teszteknek veti alá a rendszereket a végső felhasználók által kiválasztott létesítményekben, valós próbaüzemben. A tervezett teszteknek mintegy 50 %-át elvégezték (megközelítőleg 1300 tesztóra), és az eddig összegyűjtött adatok alapján a projekt eredményei lehetővé teszik a projektcélok megvalósítását és bizonyítják, hogy a tesztelt rendszerek versenyképesek a jelenlegi technológiával. Az E.ON vezetése alatt megvalósuló SOFT-PACT projekt („helyhez kötött alkalmazások” portfólió) 100 mikro-CHP egység (Ceramic Fuel Cell Limited – Gennex SOFC-alapú modulok) telepítésére irányul Németországban, az Egyesült Királyságban, Olaszországban és a Benelux államokban, az egységek legalább 60 %-os elektromos hatékonyságának demonstrálására. A projekt célja megoldani a legfontosabb kereskedelmi kihívásokat: a teljes ellátási lánc kialakítását, a tömeggyártás aspektusait, az európai lakásállomány felkészítését, valamint a különböző tagállamok eltérő tanúsítási rendszereinek problémáját, a szabványszerű értékelési eljárásokat és a hálózati csatlakozási szabványokat. A mai napig több mint 30 egységet telepítettek sikeresen az Egyesült Királyságban és Németországban, két különböző konfigurációban, és egyeseknél 62 %-os elektromos hatékonyságot tapasztaltak. Bizonyos, nem magához a technológiához, hanem a tagállamok eltérő előírásaihoz kapcsolódó telepítési kérdésekkel a projekt utolsó fázisa foglalkozik.

Részvétel, a kkv-kat is beleértve	A résztvevők teljes létszáma: 573 A finanszírozott projektek résztvevőinek száma: 222 A finanszírozott projektek kkv-résztvevőinek száma: 55 — a finanszírozott projektek résztvevőinek 25%-a. A finanszírozott projektek résztvevői kategóriáinként: közszervezet – 3; kutatószervezet – 59; felső és középfokú oktatási intézmény – 31; profitorientált magánvállalat – 68; egyéb – 6. A finanszírozott projektek résztvevőinek száma országonkénti bontásban: 21 érintett ország. A táblázat a 2012-ben legjobban teljesítő országokat emeli ki:													
	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők</th></tr> <tr> <td>DE</td><td>50</td></tr> <tr> <td>FR</td><td>36</td></tr> <tr> <td>UK</td><td>30</td></tr> <tr> <td>IT</td><td>20</td></tr> <tr> <td>BE</td><td>13</td></tr> <tr> <td></td><td>149</td></tr> </table>	A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők		DE	50	FR	36	UK	30	IT	20	BE	13	
A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők														
DE	50													
FR	36													
UK	30													
IT	20													
BE	13													
	149													

ARTEMIS KV

Stratégiai kutatási menetrend	2012-ben a meglévő többéves stratégiai tervek a hozzájuk kapcsolódó kutatási menetrendekkel együtt naprakésszé tették és újakat fogadtak el, az ARTEMIS-ITEA Sherpa-csoport megállapításait is figyelembe véve.
Pályázati felhívások lebonyolítása	A 2012-ben kiírt pályázati felhívások száma: 1 Benyújtott pályázatok (teljes pályázati anyagok) száma: 25 Támogatható pályázatok száma: 24 Finanszírozott pályázatok száma: 8 Teljes projektportfólió: 44 Sikertörténetek: A CESAR (a beágyazott biztonsági rendszerek költséghatékony módszerei és eljárásai) projekt 2012. június 30-án zárult le. A CESAR jelentős számú áttörést és innovációt mutathat fel, elsősorban a következő területeken: ágazatokon átívelő fejlesztések és/vagy a tervezési koncepciók újrafelhasználásához kapcsolódó akadályok felszámolása; a tágran értelmezett beágyazott számítástechnikai rendszerek technológiai platformjainak és eszközeinek referenciaszerkezete. Számos kísérleti alkalmazás bizonyította a technológiai fejlesztés jelentős hatásait. A POLLUX projekt – elektromos járművek folyamatorientált elektronikai vezérlőegységei – célja elosztott, valós idejű beágyazott számítástechnikai rendszer-platform fejlesztése az elektromos meghajtású járművek következő nemzedéke számára, komponens- és programozásalapú tervezési módszer használatával. Ez a koncepció rendkívül ígéretes az elektromos járművek vezetési tulajdonságainak előrejelzésében, ami megalapozza a sikeres piaci fogadtatást. A projekt egyebek között megvalósította a „Software in the loop” (SIL) járműdinamikai szimulációs rendszert. Jelenleg zajlanak a kísérletek az ethernet alapú kommunikáció bevezetéséről a

	járművekben (a biztonsági szempontból kritikus kommunikációt is ideértve). eSONIA – szolgáltatásorientált nyomon követés, diagnosztika és ellenőrzés beágyazott rendszerekkel: az eszköztudatos és önszabályozó gyártás felé. A projekt célja egy eszköztudatos és önszabályozó ipari létesítmény létrehozása heterogén, megosztott IPv6-alapú számítástechnikai rendszerek segítségével, melyek specifikus beágyazott szolgáltatásai köztes szoftver beiktatásával érvényesítik a szolgáltatásközpontú megközelítést. A koncepció most először kerül alkalmazásra az iparban az eszközök működésének folyamatos nyomon követésére, diagnosztizálására, előrejelzésére és ellenőrzésére, függetlenül azok fizikai elhelyezkedésétől. A projekt csökkenti a karbantartási költségeket és növeli a gyártásra rendelkezésre álló időt a konkrét alkalmazási helyzetekben, de más iparágakban is alkalmazható lesz, mivel a technológia általános jellegű, és a megoldások úgy vannak kidolgozva, hogy általában alkalmazhatók legyenek a jelenlegi gyártási rendszerekben.														
Résztétel, a kkv-kat is beleértve	A résztvevők teljes létszáma (teljes pályázati anyagok): 631 A finanszírozott projektek résztvevőinek száma: 326 A finanszírozott projektek kkv-résztvevőinek száma: 106 – a finanszírozott projektek résztvevőinek 32,5%-a, 47%-os sikerességi aránnyal. A finanszírozott projektek résztvevői kategóriánként: kutatószervezet/felső és középfokú oktatási intézmény – 108; profitorientált magánvállalat – 112. A finanszírozott projektek résztvevőinek száma országonkénti bontásban: 18 érintett ország. Az alábbi táblázat a 2012-ben legjobban teljesítő országokat emeli ki: <table border="1"> <tr> <th colspan="2">A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők</th></tr> <tr> <td>ES</td><td>45</td></tr> <tr> <td>IT</td><td>44</td></tr> <tr> <td>FR</td><td>38</td></tr> <tr> <td>DE</td><td>37</td></tr> <tr> <td>NL</td><td>32</td></tr> <tr> <td></td><td>196</td></tr> </table>	A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők		ES	45	IT	44	FR	38	DE	37	NL	32		196
A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők															
ES	45														
IT	44														
FR	38														
DE	37														
NL	32														
	196														

ENIAC KV

Stratégiai kutatási menetrend	A 2012-es éves munkaprogram (AWP2012) alapja a CATRENE klaszterrel közösen kialakított „Európai mikro- és nanoelektronikai vízió, célkitűzések és stratégia”.
Pályázati felhívások lebonyolítása	A 2012-ben kiírt pályázati felhívások száma: 2 Benyújtott pályázatok (teljes pályázati anyagok) száma: 17 Támogatható pályázatok (teljes pályázatok) száma: 17 Finanszírozott pályázatok száma: 11 Teljes projektportfólió: 50 Sikertörténetek: IMPROVE – Az IMPROVE projekt partnerei olyan számítási modelleket fejlesztettek ki, amelyek a berendezések működéséből és eseménynaplóiból kiindulva olyan virtuális metrológiai, megelőző karbantartási és adaptív ellenőrzési tervek kidolgozását teszik lehetővé, amely javítják a gyártási folyamatot, a stabilitást és a reprodukivitást és

	általában a gyártás hatékonyságát a szilíciumostya-gyártásban. A projekt koordinátora szerint: „az IMPROVE keretében hat európai gyártó működött együtt 14 intézményi és egyetemi kutatólaboratóriummal, valamint 10 ipari megoldásokat szolgáltató szereplővel, hogy jelentősen előrevigyük a gyártástudományok jelenlegi állását, és felkészítsék az ipart a hatékonyság- és innovációalapú versenyre.” Az IMPROVE projektből több mint 90 szakpublikáció született, melyekre számos helyen hivatkoztak, ami mutatja tudományos értéküket. A többi ENIAC projekttel való tapasztalatcsere további fejlődést és az elért eredmények jobb hasznosítását tette lehetővé. Az optikai litográfia a félvezető áramkörök gyártásának alaptechnológiája. A berendezések bonyolultsága és költségei a nyomtatott áramkörök méretének zsugorodásával meredeken emelkednek. Arra törekedve, hogy a jelenlegi immerziós litográfia-technológia lehetőségeit minél jobban közelítsék a 22 nm-es technológiai határhoz, a LENS projekt 12 partnere jelentős eredményeket ért el a kettős expozíciót alkalmazó technológia különféle aspektusai terén. A LENS sikeresen bizonyította a jelenlegi immerziós litográfia-technológia alkalmazhatóságát legalább két további technológiai határig a dupla expozíció, illetve kettős képalkotás technikájának segítségével, ezzel „lehetővé téve a félvezető eszközök következő generációjának gyors és gazdaságilag hatékony kifejlesztését.”														
Résztétel, a kkv-kat is beleértve	A résztvevők teljes létszáma (teljes pályázati anyagok): 360 A finanszírozott projektek résztvevőinek száma: 247 A finanszírozott projektek kkv-résztvevőinek száma: 58 – a finanszírozott projektek résztvevőinek 23%-a, 83%-os sikerességi aránnyal. A finanszírozott projektek résztvevői kategóriánként: kutatószervezet – 39; felső és középfokú oktatási intézmény – 42; profitorientált magánvállalat – 108. A finanszírozott projektek résztvevőinek száma országonkénti bontásban: 21 érintett ország. A táblázat a 2012-ben legjobban teljesítő országokat emeli ki: <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>FR</td><td>30</td></tr> <tr> <td>NL</td><td>20</td></tr> <tr> <td>DE</td><td>19</td></tr> <tr> <td>AT</td><td>15</td></tr> <tr> <td>IT</td><td>7</td></tr> <tr> <td></td><td>91</td></tr> </tbody> </table>	A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők		FR	30	NL	20	DE	19	AT	15	IT	7		91
A finanszírozásra kiválasztott projektek földrajzi eloszlása – Legfontosabb szereplők															
FR	30														
NL	20														
DE	19														
AT	15														
IT	7														
	91														

4. KIHÍVÁSOK ÉS KILÁTÁSOK

A Bizottság teljes mértékben tudatában van annak, milyen fontos szerepet játszanak a közös technológiai kezdeményezések az uniós kutatási programok hatékonyabb megvalósításában, ezért a Horizont 2020 keretprogram időszakára vonatkozó ktk-javaslatában figyelembe vett minden eddig feltárt hiányosságot és potenciális fejlődési lehetőséget.

Az első időközi értékelésekbe bevont független szakértők azonosították a ktk kv-k előtt álló fontosabb kihívásokat. A külső szakértők ajánlásai között a polgárokkal való kommunikáció javítása és eredményességi alapmutatók meghatározása mellett az is szerepelt, hogy az irányító testületek mindennapi ügyviteli felelősségi körei közül többet a közös vállalkozások ügyvezető igazgatóinak hatáskörébe kellene utalni. Az ajánlásokat a második időközi értékelés lezárása előtt maradéktalanul végre kell hajtani.

2012-ben a ktk kv-k jelentősen javították a tevékenységek ismertségét segítő **kommunikációjukat** az érdekeltek és a nagyközönség irányába. A nagyközönség viszonylag széles körű részvétele az online nyílt konzultációkon — átlagosan a válaszadók 25 %-a a Tiszta Égbolt, az FCH és az IMI KV esetében — arra utal, hogy a nyilvánosság egyre jobban tisztában van a ktk kv-k tevékenységeivel és céljaival.

A közös vállalkozások ismertebbé váltak, és a főbb kommunikációs eszközeik (például a honlapjuk) színvonala javult.

A ktk kv-k ugyanakkor kidolgozták **főbb teljesítménymutatóikat**, melyeket folyamatosan alkalmaznak adminisztratív struktúráik fejlődésének nyomon követésére, valamint stratégiai kutatási és innovációs menetrendjeik végrehajtásának minőségellenőrzésére.

Az IMI KV által kidolgozott fő teljesítmény- és eredménymutatók elsősorban két prioritásra irányulnak: a stratégiai kutatási menetrend megvalósítására és a programiroda teljesítményére. A mutatók elsősorban az éves végrehajtási tervben foglalt, illetve a specifikus célkitűzésekhez kapcsolódnak. 2012-ben a szokott mutatók mellett az IMI KV elvégezte a folyamatban lévő projektek bibliometrikus elemzését is. Ez utóbbival kiegészítő információkat kívánt gyűjteni a kutatások eredményességéről. A kv költségvetés-végrehajtási teljesítményét a támogatás odaítéléséhez szükséges átfutási idő és a kifizetési folyamat hosszának elemzése alapján mérik. 2012-ben a felmerült költségekkel kapcsolatban késedelmesen teljesített kifizetések határidői 2011-hez képest megközelítőleg 30%-kal csökkentek.

A Tiszta Égbolt KV is kidolgozta fő teljesítménymutatóit, melyek az éves tevékenységi jelentésben eredménytábla formájában jelennek meg. E mutatók elsősorban a következőkre alapultak: a kkv-k részvételének nyomon követése a résztvevők száma és az odaítélt költségvetés alapján, a pályázati felhívások útján megvalósított kutatási témák sikerességi rátája, a támogatási megállapodások és a partnerek és tagok jelentéseinek elkészítéséhez szükséges idő, a költségvetés-végrehajtás, valamint az ellenőrzések tervezése és nyomon követése. A 2012-es eredménytábla 17 fő teljesítménymutatója alapján a ktk kv-k teljesítménye meglehetősen jó volt, különösen a kutatási tevékenységek megvalósítása és a kkv-k részvétele tekintetében.

Az FCH KV ún. „operatív mutatókat” dolgozott ki a K+F tevékenységek nyomon követése céljából; ezeket célhoz kötött eredménymutatók és a legfrissebb ismert eredmények fényében dolgozták ki. Az operatív mutatók célja (i) az FCH-technológiák kereskedelmi forgalmazása előtt álló technológiai és nem technológiai jellegű akadályok értékelése, valamint (ii) az eredmények elterjedésének és felhasználásának nyomon követése a kereskedelmi forgalmazás szempontjából. E célból a mutatók szorosan követik az iparági szereplők és a kkv-k részvételi szintjét, az odaítélt finanszírozás arányában. A kifizetési határidők a korábbi évekhez viszonyítva jelentősen javultak 2012-ben, főként a szakértők vonatkozásában (2012-ben a kifizetések 89 %-a időben megtörtént, míg 2011-ben csak a 62 %-uk). A támogatási megállapodások kifizetései 100 %-ban időben megtörténtek.

Az ENIAC KV által bevezetett fő teljesítménymutatók a kutatási menetrendet, az ökoszisztémát, az etikai aspektust, a KV kötelezettségvállalásait és a végrehajtási határidőket (a közhatóságok finanszírozási döntésétől az egyes kedvezményezettek első kifizetéséig eltelt időt) követik nyomon. Az utóbbi mutató 2012-ben stabil maradt, miután a korábbi években folyamatosan nőtt.

Az ARTEMIS KV belső ellenőrzései keretében alkalmaz teljesítménymutatókat. 2012-ben első ízben a ktk kv meghatározott szervezeti teljesítménymutatók alapján is mérte saját

teljesítményét (átfutási idő, kifizetési határidő, felülvizsgált projektek száma, terjesztési tevékenységek, illetve a nemzeti finanszírozási hatóságok által kiállított projektzáró tanúsítványok/ellenőrzési jelentések kézhez vételéig eltelt idő). A közös vállalkozás 2013-ban további intézkedéseket tervez.

A támogatási megállapodások véglegesítési folyamatának felgyorsulását és fejlődését figyelembe véve a közös vállalkozások általában a korábbi éveknél kedvezőbb átfutási idővel dolgoztak, és bebizonyították, hogy jó úton haladnak, még ha a célok nem is minden esetben teljesültek. A Tiszta Égbolt esetében az átfutási idő két hónappal rövidült, de még nem érte el az éves végrehajtási tervben feltüntetett nyolchónapos normát. Az IMI KV jelentősen csökkentette az átfutási időt a 4. és a 6. kiírás között (mintegy 360-ról 160 napra); ebben részben az 5. és a 6. pályázati kiírás jellege is közrejátszott. Az ENIAC KV-nál a pályázat meghirdetéséről a zárási időpontig eltelt idő a 2012/1. és a 2012/2. pályázat esetében átlagosan 11, illetve 10 hónap volt. Az ARTEMIS KV esetében az átfutási idő mérési módszere továbbra is viták tárgyát képezi a Számvevőszékkel, elsősorban a kétszakaszos benyújtási és értékelési eljárás miatt. A közelmúltbeli döntések az átfutási időt a teljes projektjavaslat lezárása és a támogatási megállapodás között eltelt időszakként hajlamosak meghatározni. Ez alapján az ARTEMIS KV 2012-ben javította teljesítményét, az átlagos átfutási idő 12 hónap volt. Ez több mint 10 %-os javulást jelent. Az FCH KV esetében jelenleg nem áll rendelkezésre információ az átfutási időről.

A kv-k által alkalmazott fő teljesítménymutatók megfelelőségét és minőségét, valamint a kv-k céljainak és főbb célkitűzéseinek teljesítése terén elért eredményeket a második időközi értékelés keretében lehet átfogóan értékelni.

Általánosságban már most érzékelhető számos olyan **pozitívum**, amely előnyös hatással van az **európai tudományos és ipari környezetre**, az alábbi módokon.

A **kkv-kat** elsősorban a kutatási és az innovációs környezet és a finanszírozási feltételek kiszámíthatósága és folyamatossága, a finanszírozási feltételek, illetve a nagyobb értékláncok részvétele miatt **vonzzák** a ktk kv-k kutatási témái. A kkv-k összességében mintegy 170 millió euróhoz jutottak, ami az értékelési szakasz után rendelkezésre álló uniós finanszírozásnak nagyjából 27 %-át teszi ki. E növekvő arány oka részben a kkv-k szerepvállalása az IMI KV egyik, 2012-ben elindított fő tevékenységében: a European Lead Factory projektben, amelynek keretében több mint 55 millió eurónyi forrást nyertek el kis- és középvállalkozások.

Amint a 3.2. pontban kifejtésre kerül, a ktk-knak sikerült vonzó kutatási platformmá válniuk a kkv-k számára, lehetőséget adva az utóbbiaknak a specifikus munkakörnyezetek és egyértelműen piacorientált kutatások előnyeinek kiaknázására, és a saját igényeikre szabott eszközt kínálva nekik.

Az **ipar elkötelezettsége** az általános célkitűzések megvalósítása mellett **stabil maradt**, az EU-ban kialakult nehéz makrogazdasági kontextus ellenére is. Ez stabilitást hozott mind a források odaítélése, mind a stratégiai döntéshozatalban való részvétel terén.

A ktk kv-k a nagy ipari szereplők és a kkv-k számára is optimális eszközt jelentenek a piacrajutási idő lerövidítésére, a technológiai kompetenciák kibővítésére, és az egész értékláncot átfogó, piaci alapú partnerhálózatok kiépítésére. Általánosságban elmondható, hogy az **érdekeltek részvétele összességében kiegyensúlyozott maradt**, és valamennyi fél részt vett a ktk kv-k kutatási tevékenységeiben. A közös vállalatok erőfeszítéseket tettek az

alulreprezentált országok szervezeteinek bevonására is, melyek a finanszírozott projektekben összességében megközelítőleg 6%-os részvételt mutattak fel.

A 2011-ben végrehajtott jelentősebb átdolgozást követően **a ktk kv-k stratégiai kutatási és innovációs menetrendjei hosszabb időkeretre vonatkozó, ambiciózus célkitűzéseket hirdetnek**, és így jelenleg – a Horizont 2020 programmal összhangban – nagyobb szabású innovációs koncepciót képviselnek. Az új keretprogramban előterjesztett bizottsági stratégiával való kapcsolatok biztosítani fogják a következetességet és elő fogják segíteni az uniós intézkedések általános célkitűzésekhez való hozzáigazítását: az ipar versenyképességének fokozását, a tudományos kiválóságot, a növekedést és a munkahelyteremtést.

A jövőbeli célok és az uniós éghajlat-változási és energetikai prioritások fényében az érintett ktk kv-knek bizonyítaniuk kell a versenyképes, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság irányába mutató pozitív hatásokat. Különösen az FCH KV és a Tiszta Égbolt KV stratégiai kutatási és innovációs menetrendjének kell nagy hangsúlyt fektetnie a környezeti aspektusra, és ennek megfelelően mérhető adatokkal igazolnia eredményeit.

A ktk kv-k elismert, **ambiciózus európai kezdeményezések**, amelyek potenciálisan a köz-magánpartnerségek modelljévé válhatnak.

Ezt a potenciált az a konzultációsorozat is elismerte, amelyre 2012 folyamán került sor, a jelenlegi ktk kv-k mandátumának a Horizont 2020 keretprogram alatt esedékes meghosszabbítását előkészítő munka részeként. Különösen az érdekelt felekkel folytatott nyílt konzultáció – melynek eredményei a megújított jogalkotási csomagokhoz csatolt hatásvizsgálatban is helyet kaptak – tükrözött határozott kiállást amellett, hogy a ktk kv-k a Horizont 2020 idején is folytatódjanak, és domborított ki számos pozitív eredményt. A válaszadók különösen a PPP-k **egyértelmű európai hozzáadott értékét** emelték ki a specifikus technológiai ágazatokban⁵.

A közös vállalkozások **igazgatásának megszilárdítása** – különösen belső kontrollrendszereik fejlesztése – folytatódott, emellett kontrollmechanizmusaik is jelentősen fejlődtek. Számos utólagos ellenőrzés zárult le a kedvezményezetteknel, és előkészítették az ipari szereplők természetbeni hozzájárulásainak ellenőrzését is.

2012-ben az ellenőrzési terv részeként az ENIAC és az ARTEMIS KV folytatta együttműködését a tagállami szintű ellenőrzési gyakorlatokról történő adatgyűjtés érdekében. Valamennyi közös vállalkozás fejlesztette informatikai és logisztikai funkcióit; különösen a Tiszta Égbolt KV, az FCH KV és az IMI KV tett jelentős lépéseket a közös vállalkozások informatikai rendszereinek harmonizálása és a tevékenységek folyamatosságát biztosító tervek kidolgozása felé. Emellett az év folyamán javult a CORDA adatbázishoz való hozzáférés, és több rendszerszintű tesztet is elvégeztek.

Számos jövőbeni kihívás azonban továbbra is megoldásra vár:

1. Adminisztratív terhek

⁵ Az Európai Bizottság által 2012 júliusában kezdeményezett nyílt konzultáción való részvétellel kapcsolatos további információkat lásd a csatolt bizottsági szolgálati munkadokumentumban.

A kv-k viszonylag csekély méretének és viszonylag magas működési költségeinek problémája továbbra is jelentős kihívás. Az Európai Bizottság és a közös vállalkozások jelenleg is dolgoznak olyan megoldásokon, amelyek megfelelő eszközöket kínálnak a jövő ktk kv-inek, hogy jobban teljesítsenek és erőfeszítéseiket stratégiai kutatási és innovációs menetrendjük megvalósítására összpontosíthassák (például a Számvevőszék ajánlásait követve az erőforrások megosztása révén).

2. Az ipar és a tagállamok kötelezettségvállalási szintjének fenntartása.

Az ipar és a tagállamok kötelezettségvállalása a ktk kv-k sikerének kulcstényezője. Nem csak azt biztosítja, hogy a célkitűzések megvalósulhassanak a program végéig, hanem az uniós és nemzeti finanszírozás, valamint az ipari beruházások összefogása révén a megfelelő tőkeáttételi hatást is. Az elmúlt években a finanszírozási mechanizmusoktól függetlenül némi nehézségek támadtak az iparági és tagállami források biztosítása terén; ez a trend csak 2012-ben fordult meg, nem utolsósorban a műveletek rugalmasabb irányításának köszönhetően, valamint mert az induló partnerség érett szakaszba lépett, és kialakult a bizalom a partnerek között.

3. A kutatási projektek során megvalósult eredmények tényleges terjesztése a Bizottság kommunikációs és tájékoztatási rendszerében

Ez a kérdés fokozott jelentőséget kap, ahogy a közös vállalkozások kutatási tevékenységei egyre inkább formát öltenek, és a hetedik keretprogram a végéhez közeledik. A ktk kv-k által végzett kutatási tevékenységek eredményeivel kapcsolatos információkat integrálni kell az adott kutatási témák kontextusába, globálisan értékelve és elemelve azokat. Ehhez a ktk kv-k és a bizottság szakszolgálatai közötti együttműködésnek, illetve az informatikai rendszerek műszaki kompatibilitásának is prioritássá kell előlépnie.

Az Európai Bizottság új belső igazgatási módszereket bevezető politikájának megerősítése érdekében a közös vállalkozásoknak a Horizont 2020 keretében valószínűleg olyan eszközöket és munkafeltételeket kell kialakítaniuk, amelyek révén minden érdekelt fél folyamatosan értékelni tudja az eredményeket és azok felhasználását, ezzel is elősegítve, hogy a közös vállalkozások és a végrehajtó ügynökségek előrelépjenek a program végrehajtásában, és a Bizottság kidolgozhassa a kihívásokra megfelelő választ adó politikákat.

Az összes közös vállalkozás autonóm működésének első – és az **első sikereket** is felmutató – éveiben **szerzett tapasztalatok** a következőképpen foglalhatók össze⁶:

A 2012-es év sikerei között említhető: a gyártási és karbantartási költségek csökkentése a repülőtechnikában; új adatértelmezési modellek és biomarkerek azonosítása a gyógyszeriparban; több új szabadalom és a piacra bevezetett új termék a hidrogénteknológia és az üzemanyagcellák területén; több jelentős kísérleti projekt elindítása a nanoelektronikai iparban Európában, és a versenyző vállalatok nyitása az ipari partnerek irányába (például az eredmények központi adatbázisa révén). Ezek mutatják, hogy a ktk kv-k nemcsak a műszaki kihívásokkal birkóznak meg sikerrel, hanem új lendületet is adnak az ipari és kutatási környezetnek.

⁶ Lásd a mellékelt bizottsági szolgálati munkadokumentumban az egyes ktk kv-k pályázati felhívásainak lebonyolítására vonatkozó szakaszokat.

A ktk-k megbízható ütemben haladnak előre kitűzött kutatási céljaik felé és azon túl. Több ígéretes eredményt felmutathatnak, és sikerült a kkv-k magas szintű részvétele mellett egész Európában széles körű érdeklődést kelteniük. Minden pályázati felhívásra hasonlóan nagy számú pályázat érkezett be.

A ktk kv-k jelentősen fel tudták gyorsítani igazgatási folyamataikat. 2012-ben általánosságban csökkentették az átfutási időt, amely jelenleg a Tiszta Égbolt, az IMI, az ARTEMIS és az ENIAC KV összesítésében átlagosan 11,6 hónap. Ez a szám összhangban van a Kutatási Főigazgatóság és a Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatósága átlagos átfutási idejével, amely megközelítőleg 12 hónap.

2012-ben sikerült növelni a ktk kv-k ismertségét mind az érdekeltek körében, mind pedig azon túl. A közös vállalkozások egyre inkább a globális technológiai színtér számottevő szereplőivé válnak.

Megkezdődött a ktk kv-k eredményeinek figyelemmel kísérése és főbb teljesítménymutatók alapján történő értékelése, mely utóbbiakat oly módon alakítottak ki, hogy tekintettel legyenek az egyes közös vállalkozások közötti különbségekre. Hamarosan elkészül tevékenységeik átfogó összehasonlító elemzése is.

A ktk kv-knak meg kell őrizniük egyszerűségüket, nyitottságukat és az összes potenciális kedvezményezett számára való hozzáférhetőségüket, sőt, ezekben a kérdésekben még további előrelépésre is szükség van. A kevésbé jól reprezentált országokból kikerülő új szereplőkre és a kkv-kra továbbra is különös figyelmet kell fordítani.

Az iparral kialakított partnerségek globális stratégiáját meg kell erősíteni, és a ktk kv-k tevékenységeit és eredményeit átfogó keretben kell értékelni, az európai technológiai platformokkal és az európai gazdaságélénkítési terv keretében kialakított szerződéses PPP-kkel együtt.

Annak vizsgálata során, hogy a ktk kv-k mekkora hatást gyakoroltak az EU szintjén a kutatási és innovációs tevékenységek végrehajtására, az elemzés a *Horizont 2020* keretprogramban meghatározott kritériumokra is hivatkozni fog. Ehhez kapcsolódóan a ktk kv-k eddigi tapasztalatai a jövőbeli köz-magán társulások létrehozásához megállapított kritériumok tükrében is értékelésre kerülnek.

Az eddig elért eredményekről fontos áttekintést nyújt majd a második időközi értékelés, amely a kezdetektől a 2013-ig tartó időszakot öleli fel, és amely egy 2013 novemberéig megjelenő külön jelentés tárgyát képezi.